

ЯНГИ БЕШ ЙИЛЛИК МАРРАЛАРИ

Директивалар
лоийҳасини
ўқиб...

Миллий даромаднинг ўсиши

СССР бўйича миллий даромаднинг ўсиши

Аҳоли жон бошига тўғри келадиган реал даромадлар тахминан 30 процент кўпайтирилсин, бунда аввалгидек меҳнатга яраша ҳақ тўлаш аҳоли даромадларини кўпайтиришнинг асосий манбаи бўлиб қолиши лозимлиги назарда тутилсин. Минимал иш ҳақини янада ошириш кўзда тутилсин.

(КПСС XXIV съездининг Директивалари лойиҳасидан).

ЧОРВАДОРЛАР ЖАВОБИ

КАТЛАВОН. (телефон орқали олинди). КПСС XXIV съезди муҳокамага тақдим этиладиган янги беш йиллик план лойиҳаси эълон қилинган кунни Бойвут районининг чорвадорлари катта зафар кўчдилар. Улар она-Ватанга кўзда тутилган 306 тонна ўрнига 311 тонна гўшт топириб, биринчи квартал планини муддатидан ilgари бажардилар. Давлатга топширилган ҳар беш қорамолнинг тиринг вази 417 килограмми ташкил этди. 1- ва 2-«Бойвут» совхозлари, «Коммунизм» колхозининг чорвадорлари бу талабага улкан ҳисса қўшдилар. Районда гўшт тайёрлаш кун сайин қизитилляпти.

ХАЗИНАЛАР ОЧАМИЗ

Тўққизинчи беш йилликнинг ҳар бир кунини янги мазмун, беҳисс галаба ва янги режалар билан бойиб бораёти. СССР ҳалқ ҳўжалигини ривожлантиришнинг янги беш йиллик лани юзасидан КПСС XXIV съезди Директивалари лойиҳасини Ленин орденли «Газли-нефтегаз» газ-нефть кони бошқармаси коллективий зўр қизғин билан кутиб олди. Бошқарманинг ишчи-хизматчилари уни ўқиб, ўрганмоқдалар. Беш йилликни тўрт ярим йилда бажариш учун ички имкониятларни, резервларини қидирмоқдалар. Яқинда бошқарма коллективий табиий газ чиқариш юзасидан ўтган беш йиллик топириқларини намунали бажарганлиги, ишлаб чиқариш жараёнини автоматлаштиришдаги муваффақиятлари ва шундан юксак техникавий-иқтисодий кўрсаткичларга эришганлиги учун Ленин ордени билан мукофотланди. Бу юксак мукофот оловкорлар гайратини янада ошириб юборди.

Утган беш йилликнинг биринчи йилида 26,5 миллион сўм соф фойда олинган бўлса, 1970 йилга келиб соф фойда 67 миллион сўмдан ошиб кетди. Меҳнат унумдорлиги планидан 20 процент ортиқ бўлди.

СССР ҳалқ ҳўжалигини ривожлантиришнинг янги беш йиллик лани юзасидан КПСС XXIV съезди Директивалари лойиҳаси коллективизмда меҳнат активлигини кучайтириб юборди. Биз янги беш йилликнинг биринчи йилида ялли маҳсулот ишлаб чиқаришнинг 170 миллион сўмликка, товар маҳсулоти тайёрлаш ҳажминини 144,5 миллион сўмликка етказамиз. Ишлаб чиқариш жараёнини янада такомиллаштиришга алоҳида эътибор берилди. Тошкудуқ, Янгиқоғон сингари катта заводаларга эга бўлган конлар фойдаланишга тайёр қилиб қўйилди. Газли мамлакатимизнинг фахри бўлиб қолди. Энг йирик қўйғаларга газ қувурлари—Бухоро—Урал, Ўрта Осиё—Марказ газопро-

водлари шу ердан бошланади. Ҳозирги кунда бу бўлақ магистраллар индустриямиз марказига кун сайин кўплаб хом ашё етказиб бермоқда.

Бошқармада КПСС XXIV съезди олди меҳнат вахтисидан туриб ишлаб чиқариш оловкорлар жуда кўп. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони С. Каримов, П. Абдурахимов, Ш. Валиҳмедов, В. Иванов каби оловкорлар шулар жумласидандир. Партиямизнинг катта аъжуби очилиб кунгача биринчи квартал планини ошириб бажариш ва қўшимча равишда 50 миллион куб метр табиий газ, 4 минг тонна нефть ишлаб чиқариш учун курашмоқдамиз. Биринчи квартал планига қўшимча равишда 500 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинади.

КПСС XXIV съездининг Директивалари лойиҳасида мамлакатимизда газ саноатини янада ривожлантириш истиқболлари очиб берилди. Бошқарма коллективий ўз зиммасига юклатилган бу соҳадаги барча вазифаларни шараф билан бажаради.

Г. АВАГИМҲАН,
Ленин ордени «Газли-нефтегаз» газ-нефть кони бошқармасининг бошлиғи,
Р. УМАРОВА,
бошқарма партия комитетининг секретари.

ТОШКЕНТ КОММУНИСТЛАРИНИНГ АҲДИ

Пойтахт шаҳар партия комитети пленумидан

СССР ҳалқ ҳўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилги беш йиллик лани юзасидан КПСС XXIV съезди Директиваларининг лойиҳасини бутун мамлакат меҳнатчилари қатори пойтахт шаҳар меҳнат аҳли ҳам зўр мамнуният ва меҳнат кўтаришқилиги билан кутиб олди. Тошкент шаҳар коммунистлари бу муҳим иккинчи, ҳўжалиқ ва сиёсий аҳамиятга эга бўлган ҳўжада жоноҳон Ватанимизнинг нурафшон истикболини, ҳалқ фаровонлиги юксалигининг эриши эртасини кўриб турбдилар. Чунки, мамлакатимиз қадам қадамга янги беш йиллик социализм афзаллиқларининг янги ишончи далили, коммунизм сари ташланган муҳим қадам бўлади.

Партиямиз белгиланган ҳар бир программа ва режа ҳаммавақт муваффақиятли равишда амалга оширилиб келимоқда. Чунки, партия режаларини ҳалқ ўз режалари деб билади.

Бунинг ўтган йиллар мисолида Тошкент шаҳар саноатчилари кўлга киритган муваффақиятларда ҳам яққол кўришимиз мумкин. Пойтахт шаҳар саноатчилари саккизинчи беш йилликка мўлжалланган маҳсулот ишлаб чиқариш лани муддатидан аввал, 1970 йил 9 декабрда шараф билан бажардилар. Планга қўшимча бир неча миллион сўмлик аъло сифатли маҳсулот тайёрланди ва реализация қилинди. Маҳсулот ҳажми 45 процент, меҳнат унумдорлиги эса 35 процент ошди. Ишлаб чиқаришнинг илмий асосида ташкил этили. ҳўжалиқка партия раҳбарлигини такомиллаштириш, ишлаб чиқаришда фахр-техника ва илгор технологиянинг жорий этилиши, новаторлар тажрибасини кенг ўрганиш ва пропаганда қилиниши тўғрисида маҳсулот таннариҳи севидалри даражада ароиллашди. Шу нарса қувончлики, олтииндан ортиқ корхона ўтган беш йиллик ланини 7 ноябрдақ адо этган эди.

Тошкент шаҳар партия комитетининг кунин-кеча бўлиб ўтган пленумида саккизинчи беш йиллик якувлари ва СССР ҳалқ ҳўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилги беш йиллик лани юзасидан КПСС XXIV съезди Директиваларининг лойиҳасини пропаганда қилиш юзасидан қатор тадбирлар ишлаб чиқди. Бу тадбирларда бошланғич партия ташкилотлари секретарлари, пропаганда-дистлар, сиёсий ахборотчилар семинар-конташларини ўтказиш мўлжалланган. Лектор ва докладыларга ердан тариқасида махсус материаллар тайёрламоқда. Шаҳар партия ва совет органлари, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари ўтган беш йиллик якувларига оид докладлар билан меҳнаткашлар олдида сўзга чиқадилар. «Билим» жамияти аъзолари ҳам бу соҳада катта ишларни амалга оширадилар.

Докладчи ва музокарада қатнашган ҳар бир ноғиж жоноҳон партиямизнинг XXIV съезди шарафига бошланган социалистик мусобақага партия раҳбарлигини янада яхшилаш ва уни такомиллаштириш юзасидан қимматли фикрлар ва кон-

рет тақсиф-мулоҳазаларни ўртага ташладилар. Давлат планларини бажармай келаётган айрим корхоналар шайнига принципал ва жиддий танқидий фикрлар айтилди.

Яқинда бўлиб ўтган XIX шаҳар партия конференциясида 30 та корхона йил сайин лани бажармай келаётган, 15 та корхона эса меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан белгиланган кўрсаткич бажармаётганлиги рўй-рост танқид қилинган эди. Лекин ана шу корхона раҳбарлари бу танқидлардан ҳамон тегишли хулоса чиқариб олмаётганлиги мавжуд камчиликларни бартараф қилиш учун барча чора-тадбирларни кўрмас-қилмаси ҳам айтилди. Бизни корхоналар тайёрлаётган маҳсулотлар шу куннинг юксак талаблари даражасида бўлма-япти.

Янги беш йилликда бундай камчиликларга мутлақо йўл қўйилмаслиги лозим. Партия ташкилотлари барча куч ва имкониятларини ташкилотлик ва оммавий-сиёсий ишларни корхона учун қўлиб бўлган давлат ланини ва зиммага олинган мажбуриятларини шараф билан адо этишга, янги-янги ички резервларини излаб топиш, ундан оқилона фойдаланишга ва илгорлар тажрибасини ўрганиш ҳамда уларни кенг омма-лаштиришга айтилишлари зарур.

Ўтган беш йилликда илгор корхоналар, партия ташкилотлари меҳнатни ташкил этишда ва илмий техника тараққиёти соҳасида ибратли тажрибалар тўпладилар. Худди ана шу муваффақиятларнинг сирларини чуқур ўрганиш, съезд шарафига олинган мажбуриятларнинг вақтида бажарилишига асосий диққат-эътиборни қаратиш партия ташкилотларининг шу кундаги асосий вазифасидир.

Шаҳар партия комитетининг бўлиб ўтган пленумида муҳокама қилинган масала юзасидан конкрет қарор қабул қилинди.

лан ҳали ҳал қилиниши лозим бўлган масалаларга кенг ўқитилди.

Докладчи ва музокарада сўзга чиққан ноғижлар КПСС ҳалқ ҳўжалигини ривожлантиришда тўққизинчи беш йилликнинг аҳамиятини, Директива лойиҳасида партия ва ҳалқ олдида турган муҳим вазифалар аниқ кўрсатиб берилганлигини таъкидлаб ўтдилар.

Янги беш йилликда иттифоқдош республикалар, жумладан, Ўзбекистон ССР ҳалқ ҳўжалиги ҳам тез суръатлар билан юксалади. Республикаимизда бу беш йилликда саноат маҳсулоти ҳажми 46-49 процент кўпаяди. Элегр энергетика, рангли металлургия, химия, газ ва энгил саноат анча ривожланади. Пахтачилик янада юксалиб, 1975 йилга бориб 4,9 миллион тонна «оқ олтин» олинга эришилади. Бу эса қишлоқ ҳўжалигини учун турли техника ва машиналарни етказиб берувчи пойтахт шаҳар корхоналари олдида янада муҳим вазифаларни қўяди.

Пойтахт шаҳар партия ташкилотлари Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги ва лохиймиз В. И. Ленин тугалган куннинг 100 йиллиги шарафига бошланган мусобақаларда тўпланган тажрибаларга амал қилиб, уни янада такомиллаштиришлари зарур. Илгор тажрибаларни атрофлик ва чуқур пропаганда қилиш, ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишлар савиясини муттасил ошира бориш партия ташкилотлари олдида турган жуда муҳим ишдир. Бунга амал қилиниши эса янги беш йиллик вазифаларини тула бажарилишини тула-туқис таъминлайди.

Шаҳар партия ташкилотлари ўтган беш йиллик якувларини пропаганда қилиш ва янги беш йилликда шаҳар саноат корхоналари олдида турган вазифаларни кенг меҳнаткашлар оmmasга тушуниришда активлик кўрсатмоқлари лозим. Шунинг учун пех ва корхоналарда, қурилиш майдонларида бу масалаларга бағишлаб меҳнаткашларнинг йнгилишларини ўтказиш мақсадга мувофиқдир. Бунинг назарда тутиб, шаҳар партия комитети саккизинчи беш йиллик якувлари ва янги беш йиллик Директивалари лойиҳасини пропаганда қилиш юзасидан қатор тадбирлар ишлаб чиқди. Бу тадбирларда бошланғич партия ташкилотлари секретарлари, пропаганда-дистлар, сиёсий ахборотчилар семинар-конташларини ўтказиш мўлжалланган. Лектор ва докладыларга ердан тариқасида махсус материаллар тайёрламоқда. Шаҳар партия ва совет органлари, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари ўтган беш йиллик якувларига оид докладлар билан меҳнаткашлар олдида сўзга чиқадилар. «Билим» жамияти аъзолари ҳам бу соҳада катта ишларни амалга оширадилар.

Докладчи ва музокарада қатнашган ҳар бир ноғиж жоноҳон партиямизнинг XXIV съезди шарафига бошланган социалистик мусобақага партия раҳбарлигини янада яхшилаш ва уни такомиллаштириш юзасидан қимматли фикрлар ва кон-

Манзиллар

- Илҳом, Ранг бер шеърим вазнларига, Қўшиқча айлангил заъи тўла юрак.
- Иул олдиқ истиқбол манзилларига, Ватаним, сафаринг бўлисин муборак!
- Улуғвор неманинг йўли ҳам улуг, Уфларни қулар моҳир капитан, Режалар аниқдир, Аниқ йўл-йўриқ, Ийи олдиқ майдонда мардлар сўфидан.
- Эртанинг ишқила яшаймиз бутун, У — меҳнат, ўй-фикр, ижод, созимиз.
- Катта беш йилликнинг салмоқли юкини Кифтада даси кўтармоқ — олий орауимиз.
- Денгиз пайдо булар минглаб булуддан, Қўшининг зимнида миллилар тола нур.
- Сафарда шу сафлар аро бўлимоқдан — Буйроққ қувончи этмам тасаввур.
- Кўнглим кўзгусида намоев эртам! Атлас чаманларнинг хуш бўйида шод, Сени гулзор аро кутаман, эртам, Чўл эди... Бу кезин биз қилдик оבוד.
- Кел, бирга безайлик шаҳру далани,
- Қувончин сўзласин қўлбола денгиз. Илчиқ ёқиб берган илк машъалани Сомончи йўлидай ерга ёйдиқ биз.
- Улкан иморатлар ҳавозасида Тер тўққан июндор, ишчи урғоғим, Бахтлиман, меҳнатинг овозасида Боланг-ла пайвастдир олмос Урғоғим.
- Бир ён — пўлат шаҳри, Пахтамиз — бир ён, Мурунгов чўғида қалбим исинар, Она-Ер, ҳазинанг эдинг намоев,
- Яна тилга кирди талай «Тилсим»лар.
- Бу — газлар уммони, Бу — нефть дарёси, Ою юлдазларда баланд қўлимиз.
- Бу улуг ишларнинг булди доқси, Партия, сен чизган ойдим йўлимиз...
- Раҳмат, моҳир дарга, Буюк раҳмона, Сенинг июндингдир гулгун эртамиз.
- Офтоб билан оבוד бўлганда сано, Сени қалб кўнгда эъзоз этамиз.
- Илҳом, ранг бер шеърим вазнларига, Қўшиқча айлангил заъи тўла юрак. Иул олдиқ истиқбол манзилларига, Ватаним, сафаринг бўлисин муборак! Жуманиёв ЖАББОРОВ.

МУКОФОТЛАР МУБОРАК!

- СССР Олий Совети Президиумининг Фармони СССР Министрлар Советининг Бутуниттифоқ «СОЮЗСЕЛЬХОЗТЕХНИКА» БИРЛАШМАСИ КОРХОНАЛАРИ ВА ТАШКИЛОТЛАРИНИ СССР ОРДЕНЛАРИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ Тўғрисида
- СССР Олий Совети Президиуми мукофотлашга қарор қилади:
- МЕХНАТ ҚИЗИЛ ВАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН** «Сельхозтехника»нинг Пахтаорол район бирлашмаси (Сирдарё области)—қишлоқ ҳўжалиқ ишлаб чиқаришнинг ривожлантиришда ҳамда қолхўлар ва совхозларда ишлаб чиқариш ва модий-техника хизмати кўрсатиш беш йиллик ланини бажаришда эришган муваффақиятлари учун.
- СССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Н. ПОДГОРНИЙ,** Секретари **М. ГЕОРГАДЗЕ,** Москва, Кремль.
- СССР Олий Совети Президиумининг Фармони ТРАНСПОРТ КОРХОНАЛАРИ ВА ТАШКИЛОТЛАРИНИ СССР ОРДЕНЛАРИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ Тўғрисида
- СССР Олий Совети Президиуми мукофотлашга қарор қилади:
- МЕХНАТ ҚИЗИЛ ВАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН** Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институтини — темир йўл транспорти учун юксак малакали мутахассислар тайёрлаш соҳасидаги катта хизматлари ва илмий тадқиқот ишларини муваффақиятли бажарганлиги учун.
- СССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Н. ПОДГОРНИЙ,** Секретари **М. ГЕОРГАДЗЕ,** Москва, Кремль.
- СССР Олий Совети Президиумининг Фармони ҚОРА ВА РАНГИЛ МЕТАЛЛУРГИЯ, КўМИР САНОАТИ ВА ГЕОЛОГИЯ КОРХОНАЛАРИ ҲАМДА ТАШКИЛОТЛАРИНИ СССР ОРДЕНЛАРИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ Тўғрисида
- СССР Олий Совети Президиуми мукофотлашга қарор қилади:
- МЕХНАТ ҚИЗИЛ ВАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН** «Средазуголь» комбинатининг Ангрен кўмир разрезини — корхона коллективий беш йиллик план топириқларини муваффақиятли бажарганлиги ва кўмир чиқариш технологиясини такомиллаштирилганлиги учун.
- СССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Н. ПОДГОРНИЙ,** Секретари **М. ГЕОРГАДЗЕ,** Москва, Кремль.
- СССР Олий Совети Президиумининг Фармони АВТОМОБИЛЬ ЙўЛЛАР ҚУРИЛИШИ ВА УЛАРДАН ФОВДАЛАНИШ КОРХОНАЛАРИ ҲАМДА ТАШКИЛОТЛАРИНИ СССР ОРДЕНЛАРИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ Тўғрисида
- СССР Олий Совети Президиуми мукофотлашга қарор қилади:
- «ХУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БИЛАН** Тошкент область йўл қурилиш трестини — автомобиль йўллари қурилиши юзасидан беш йиллик план топириқларини муваффақиятли бажарганлиги учун.
- СССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Н. ПОДГОРНИЙ,** Секретари **М. ГЕОРГАДЗЕ,** Москва, Кремль.
- СССР Олий Совети Президиумида
- СССР Олий Совети Президиуми совет адабиётини ривожлантиришдаги хизматлари ва меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда актив иштирок этганлиги учун «Литературная газета»ни Ленин ордени билан мукофотлади. (ТАСС)

Тошкент абразив заводида янги агрегат ишга тушди. Унда тайёрланаётган маҳсулот юқори сифатли бўлиб, жаҳон маҳсулотлари даражасида тенглашади. Суратда: пешкада тонарлар Галия Багайнова ва Уттир Ризаевлар тайёр маҳсулотни саралашмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» КОНКУРСИГА

МАРДОНА УМР

ОЧЕРК

Зинадан энди кўтарилгандик, пастда бир нима қарсиллаб кетди. Ялт этиб ўғирлиқнинг пастга отқилди. Банорас тўн қийнаган қўлтиқ таққиб бир қиши зина тутқичига базаур суяниб турарди. Дорров кўлтигидан олдик. У миннатдорчилик билдириди: — Раҳмат, укаларим. Зинаси тўшмагур сал ноқулайроқ экан да, тойиб кетдим, ўрганмаганманда, далада-ку билинмайди, югурсанг ҳам йиқилмайсан, — дея кулмирслади. Тағйиннинг биричи қўлтиғига қўриқиб олди. Бизга унамай ўзи зина тутқичини ушлаб-ушлаб кўтарила бошлади. — Шу редакцияда ишлабсизларми, укаларим, — деди у нафасини бир оз ростлаб.

Унинг зарбасидан фашист уза-ла тушади. У душманининг юзи-ни танимасди. Бир парча қил-қизил гўш хирллар, афтидан, жон тасдим қиларди. Унга қара-диб ўк узди. Гўш энди пиррираш-ди, ёр ва осмон узра фақат қони-нига кўради. Бу қонлар энди унинг этини жунжитмас, ҳидлари димоғига урилмасди. Раимжон бирдан ҳеч нимани сезмайдиган, эшитмайдиган бўлиб қолди. Бошини кўшадан оғир бир нима зар ва янбирар, атро-фида гулбаз кўринар, у ҳам қонга лиқ тўла эди. Шундан кей-ин нима бўлганини билмайди. Хамма нарса эми-эми қоронғи-лик ичидега тўйиб бўлди. Кўзини очса, өт-ўраи палатада ётибди. Сақраб қараётган турмоқчи бў-лди-ю, хайратдан қотиб қолди. Оёқлари қимирламасди, йўқ эди...

— Бир илтимосим бор эди сиз-ларга, Мени Мересев билан учраштирсангизлар, Шунинг анча-дан бери дилмига тўғиб юраман. Ҳеч бўлмас эрдесини билсам, ҳат эвсам... У билан бир марта-ба учрашсам дунёда арминчи қолмасди. — У бошини куйи эгди.

Келди-кетдилар тугади. Элт-юрт унинг кўнглига таскин берар, ру-ҳини кўтарарди. — Энди кимга керакман, ким-га? — деди у хотини Анорхон билан ёлғиз қолганда. — Ун-гундан бир гулим очилмай об-сиз бўлиб ўтирсам. Энди ортиқ-ча юк бўлиб умрбод кераксиз бир тошдек ўтиб кетаманми-а? Хотини-чи баъзан уни узоқ юпа-тар, далада берган бўларди. Баъ-зан, мунча куюндингиз деб ури-шди ташлар, яна овуларди. Куй-ган зорига, мақдам бўларди.

— «Оқларидан»... Биттаси бу-тун шеклими... Биз ҳайрон бўлиб унинг оёқларига тикилиб қолган эдик. Бирни йўқ, лекин бошқаси... Бутунга ўхшади. Билмайдими йўқлиги. У буни сездики, у эми, қоселга ўрнашиб ўторман деганида шимининг почаси юю-рига тортилиб, ёғоч оғби кўриниб кетди. Унинг ўнг оғби ҳам йўқ эди. Протез эди...

— Раимжон-чи? Кечларни мижа-ка қўқич ва даҳшат солаётган ва-ҳимали умдидек билан мутта-сиқ курашиб чиқар, ноумидликни, битига тушган қайғуни енгилга бош узра тинимсиз чарх урган-и-дан эди. Бемаъни шубҳа ҳар кун-ини унинг кўзларидан дув-дув ёш оқибди, муттасили тасқиб этарди. Бу орада қиш қиш, шафтоли-лар ҳаман бўлиб гуллади. Уриқлар шокдан анор долларидан қизил маржон тақди. Кўлдан шабадаси эсиб қолди. Раимжон сўрида ўя-чан ўтирганди, кўчадан трактор овозини эшитиб қолди. Вужуди зирқраб кетди. Ечимли куй эши-тангай кулоқ тўғиб қолди. Универ-салнинг таниш овози. Қардон овоз. У бош эгиб, энди трактор минниша йўл бўлсин деб ўйларди. Кўчадан ўтиб кетаётган трактор бирдан патиллаб ўқди-қолди. Ра-имжон туриб кетди. Эшикка чиқа туриб, тўхтади. Балки бирортаси кургани келаётгандир. Кутди. Ос-тонада ҳеч ким кўринмади. Балки суяк туғанган бўлса чеккиб қара-ди. У челакин олиб эшикка юр-ди. Йўқ. Тракторчи ўчиб қолган универсал олдига ҳайрон бўлиб бўлиб қўриқиб турарди.

— Нима бўлди? — Раимжон ун-га қараб ўтирди. — Бирдан ўқди-қолди. Билма-сам! — Мўйловли тракторчи елка учурди. Раимжон моторни, карбо-наторни кўздан кечираб экан, меҳр билан у ер-бу ерига қўл те-гизар, силар, ўз-ўзидан энтикар-эди. Аллақерини очиб кўрди, ал-лакисини винтини маҳкамлади. Ни-ҳоят: — Қани, мени рулга чиқариб юбор-чи! — деди.

— Бирдан ўқди-қолди. Билма-сам! — Мўйловли тракторчи елка учурди. Раимжон моторни, карбо-наторни кўздан кечираб экан, меҳр билан у ер-бу ерига қўл те-гизар, силар, ўз-ўзидан энтикар-эди. Аллақерини очиб кўрди, ал-лакисини винтини маҳкамлади. Ни-ҳоят: — Қани, мени рулга чиқариб юбор-чи! — деди.

— Қани, мени рулга чиқариб юбор-чи! — деди. — Тракторчи ханг-манг бўлиб қол-ди. Нима, ҳазиллашяптими-ўй? Йўқ, Раимжон жиддий сўраётган эди. — Қани, бўл! Таққиларини тол-га суяб қўя қол. Олдига ўтиб бир бураб юбор-чи!

— Қани, мени рулга чиқариб юбор-чи! — деди. — Тракторчи ханг-манг бўлиб қол-ди. Нима, ҳазиллашяптими-ўй? Йўқ, Раимжон жиддий сўраётган эди. — Қани, бўл! Таққиларини тол-га суяб қўя қол. Олдига ўтиб бир бураб юбор-чи!

кетган далага бурди. Энди чигит қиллаётган палла эди. Осмонда губор йўқ. Кўш қарақолган, Икки лайлак тепада қанот қоқмай айла-нади. Бирпасда бутун бригада аэлолари дала бошига югуриб ке-лишди. — Бир чигит экиб кўрай, йўқ деманглар. Зора қўлдан келса, — деди Раимжон кўзлари ёниб ёлборар экан.

Уша кун Раимжон бамисоли ха-ётга янгидан қайтди. Илк бор чи-гит эккан кун қишлоқнинг бутун ёшу қариси далага кўчиб чиқди. Далада байрам бўлиб кетди. Кўп-чилик унинг мардона трактор бошқаришини кўриб, севинчи-нича сиймай турганда Раимжон трактордан ўзи турмоқчи бўлди-ю, уммасдан йиқилди. Юраклар умиқиб кетди. Уни қўлтигидан тез кўтариб олишганида чакмасдан қон оқиб борарди. Аммо одамлар шу пайтада унинг ҳеҳрасига қараб ҳайратда қолдилар. Раимжоннинг курашга кўзлари нақатандан-қак-наб кулиб турарди. Ҳозир ундан бахтиёр одам йўқдек эди...

— Ушундан кейин МТСда унинг тракторига қўл турмоқи ўрнатиб беришди. Шу билан Раимжон эво-нсиз Озулбоёвнинг раёонидида Карл Маркс номида қолхозда 64 гектар ердан 24 центнер-дан пахта ҳосили йиғиб олиб, жасорат кўрсатди.

— Раимжон ака исиб кетди ше-килли, тўннини емоқчи бўлди. Ни-мадир эсига тушиб кўрагини яна бериктди. Хона ҳақиқатан дим, Раимжон ака дамба-дам юзидан термини артиб кўярди. Биз тўнни-ни очнига ёрдамлашгани турдак, у унамади. Костюмининг қурғидан нималаридир ола бошлади. Ор-дан ва медалларни тақиб олгани ёдидан чиққанига уялгандай бош силкиб кўйди. У истиқлола қилга-ётган эди. Кўксиде Ленин ордени, Меҳнат Қизил Байроқ, Биринчи даражали Ватан уруши орденлари, республикада хизмат кўрсатган меҳнатдор фахрий нишонлари порлаб турарди. Икки оёғидан эжраган оддий бир кишининг меҳ-натларини паотия ва ҳукуматини шурчалик тақдирлагани қувонти-радди одамни.

— Фарғонадан — Тошкента атайлаб Мересевни излаб кел-дингизми-а? — Бўлмасам-чи! — деди Раим-жон ака шак билан, — атайлаб келдим. Бир курсам, отамласак, армоним йўқ эди. Адресини бар-санглар, Москвага ҳам бораман. Ҳозир киш. Ероқда албатта бора-ман. Узини кўрмаган бўлсам ҳам доим ҳаёлимда, — деди у, бир оз сукутдан кейин: — «Узелхоз»-техникага кириб, бир йўла янги эхтиёт қисларини ҳам тағлашиб кетайин. Колхозга инженер қилиб қўйишган денг. Катта ҳужалик. Ташвиши ҳам кўп. Булмас, пен-сия оламан. Нима ёзоб сенга, дейишса керек баъзилар. Тинч тургим келмайди. Одамлар ичиде юрсам, уларнинг қор-қолғига яра-сам кўнглим кўтариларди. Хатто оғирим ҳам эсимга келмайди. Одамларга яраб эканман, шунинг ўзи бахт эмасми, укаларим?

Раимжон акага Мересев адрес-ини бердиқ. У: жуда мамун бўлди. Зиналардан оҳиста туши-риб, кузатиб қўйди. У қўлтиқ та-ққилар билан тротуардан шаҳдам юриб бориб тўхтади, бизга қараб яна бир қўл силкиб хайрлашди. Кейин одамлар оқимига қўшилиб кетди. Лекин у оплоқ қор билан қопланган тротуарда одамлар ора-сида анқ кўриниб борарди. Уни фақат банорас тўнгина ажратиб турарди, холос.

— Хонага қайтиб кирсан, қалам-каш ҳамқасбимиз ҳаёлга чумиб ўтирган экан, тўқилганиб ўри-дан туриб кетди. — Бу киши менга уянқароқ болалик йилларимни, узоқ қишло-ғимизни, тошқин тоғ сойини, унинг буйида ўсган бир чинорни эслатиб юборди, — дея гапирга кетди. — Эрта баҳорда асов сой шу азамат чинорнинг тагини ювиб, тараққай-лаб кетган илдизларини очиб ташлар, у шамолга ҳам чайқала-диган бўлиб қоларди. Гуё итарсак қўлаб тушадигандай туюларди. Шўх-шаддоқ болалар устига чиқиб ўйнаганимиз-уйнаган эди. Лекин у куламас, қандайдир кўзга кўри-мас илдизлари уни тутиб турар-ди. Орада йиллар ўтди. Сой чин-ор бардошини синдира олмади. Кейин гуё бунга тан берганде-тоғдан хас-чулларни, турли ўт-ўланларни оқизиб келиб, унинг тагини лойка билан беркитиб таш-лади. Узи ҳам чинорни четлаб оқа бошлади. Энди шу кишини кўрди-м, бехтиёр ўша чинор кўз ол-дига келди. Шу мардона умр эгаси эсимас биландир ўша аза-мат чинорни эслатиб менга.

— Қаламкаш дўстимиз ҳақ эди. Бир мардона умр рамази бўлса, икинчисини мардона умр эгаси эди.

Муроджон МАНСУРОВ, Ҳамид ИКРОМОВ.

Михаил Воронюк ва Алексей Уюльшинов бош-лиқ бригада коллективни кел-аждада Эрта Осёда энг йирик ҳисоблаштан Сирдарё ГРЭСининг 2-бўғ қозоли пойдеворини тидлаб бўлди. Бригада партия XXIV съез-ди очиладиган кунгача яна 2 та буг қозони пойдевори-дан ишларини ҳам таъмон-лаш мажбуриятини олди.

Валентин Смирнов бошқа-раштан қўрилиш участка-сининг коллективни ўнга гошпирилган ишларини тез бажариб, станциянинг би-ричи блокни 1972 йилда фойдаланишга топширишга аҳд қилди.

«ҚОРА КОНСУЛНИНГ ҲАЛОКАТИ»

Машҳур кинорежиссер, СССР халқ артисти Нония Ерматовани ноия республикада яшасанга эмас, бепеён мамлакатини ҳаққарига ҳам яхши таниш. Унинг «Сноп», «Дўстлар яна учрашдилар», «Осиё устида бўрон», «Революция чавандоз» ситари Ингрияга донин фильм мамлакатини ва кўнгина ҳожири эллар-даги кино ишқоболари то-мондан қизғин кўтиб олин-ган.

Наманган шаҳрининг Ма-даннинг саройида аша шу кинорежиссер билан томоша-бинлар учрашув бўлиб ўт-ди. Учрашувда область партия комитетининг секретари ўртоқ Т. Рўзибов Қомила Ерматовани кино соҳасида-ги хизматлари ҳақида қис-қача сўзлаб берди. Сўнг кинорежиссер ўзи яратган «Қора консулнинг ҳалока-ти» янги фильмининг яра-тилиш тарихи ҳақида га-пирди.

Учрашув охирида «Қо-ра консулнинг ҳалокати» филь-ми намойиш этилди.

КЛУБНИНГ НОМИ — «ЭНЕРГЕТИК»

Тахтаотшда янги клуб биноси тикладди. Унинг фойдаланишга топшири-лиши бағишланган тантама-ла шу муҳташам ипиратини тиклаган азаматлар билан бирга қўлаб эгалари — Та-хтаотш гидроэнергетика ни-шоотлари қўрилиши бош қармаси ишчилари, инже-нер-техник ходимлари ҳам иштирок этишди. 400 ўқил клуб биноси замонавий архитектура услубида бунёд қилинган. Клубда қутубхо-на, ўқув заллари бор. Шах-матшашна ўйналадиган ямахус хоналар ажратилди. 75 ўринли ошона ҳам бу ерга келувчилар хизматига. Клубга «Энергетик» но-ми берилди.

Колхознинг клуби бўлмагани учун, йиллик ҳисобот йиғилишини ипақ курти боқилдиган бинода ўтказиш белгиланди. Шошилин тайвргарлик кўрилади: қуртхона тозаланди, скамейкалар келтирилди, деразаларига қозғ ёпиштирилди.

Колхозчилар тўп-тўп бўлиб келишарди. Хамма йиғилди. Соат ўй иккига тайнланган мажлис ҳа-мон бошланмас, колхоз раиси Норақ Жонозқов, партия ташки-лотининг секретари Узоқ Жалилов район партия комитетидан, район иқриоя комитетидан вакил кели-шини куттишарди.

— Ҳозир телефон қилишди, — деди колхоз идорасидан келган бир йиғит. — Бошаламай турар эвондилар.

Элти юзга яқин колхозчи маж-лисининг бошланшини сабрсизлик билан кутарди. Соат учдан ошди, ҳамон вақидан дарак йўқ.

— Колхозчилар совақда кўп кутиб қолишди. Бошлар керак, балки доқлед туғагунча етиб кели-шар — деб маслахат берди область иқриоя комитети ходим-ий ўртоқ Одилов.

Нихоят, мажлис тўрт соат ке-чикиб бошланди. Превление рай-си Н. Жонозқов, тафтиш комис-сиясининг раисчи Т. Абдумўминов-нинг ҳисобот доқладларида ҳў-жалдининг юбилей йилидаги фа-олияти ҳақида қатор-қатор рақам-лардан келтирилди, музокарада қар-нашган колхозчилар — правление фаолиятидаги қамчиликларни очки айтиб ўтдилар.

Лекин рақамлар мазмуни тах-лиқ қилинмай қолиб кетди. Кели-ш, шу ҳақида ўйлаб қўрайлик.

Ҳўжалдининг асосий тармоғи — пахтачилик қандай ривожланди? 1969 йилда колхоз 2037 тонна пахта етиштирган бўлса, ўтган йили далага 2852 тонна пахта сотди. Ушб борлиги аққол кўриниб ту-рибди. Бирок «Правда» колхоз ҳосилдорлик жиҳатидан Жомбой районида энг сўғи ўрнини эгал-лаб турарди. 1966 — 1967 йиллар-да гектаридан 25-27 центнердан ҳосил олган колхоз икки йил пла-нини бажара олмади, ҳосил йили бўлган 1970 йилда эса гектаридан 21,6 центнердан пахта олинди.

Колхоз агрономи Нефас Берди-ров билан шу ҳақида сўхбатлаш-дик.

— Тўғри, ҳосилдорлик жиҳати-дан кўшини ҳўжалдилардан орқа-дамиз. Бунинг сабаблари бор: экин майдонларини яилт билан зарарланган. 1969 йилда яилт офати сабабини 350 гектар ерда ҳосил кескин қамқиб кетди. Ўт-ган йили эса яилт билан зарар-ланган майдонлар 500 гектарга ет-ди.

ЙИГИЛИШДАН СЎНГ

табиийдир. Ҳисобот доқладиде бу ҳақида гап ҳам бўлмади. Холбуки, 16 гектар ерга қўшимча чигит ажлагани, галла ҳам пландагидан ортиқча қилгани, бедоёвлар эса кенгаймагани ташвишага солмоқда, деҳқончилик маданиятининг паст-лигидан далолат бермоқда.

Меҳнат унумдорлигини ошириш, махсулот таннархини қамайтириш рентабеллик даражасини ошириши-нинг асосий омилли эқалигини эн-дидики оддий колхозчилар ҳам яқчи биледилар. Кўнгина бригаде-ларде сўмлар санаб сарфланган, иш кучи, ўғит ва меҳанизмлардан оқиллона фойдаланишган. Мана бу-нинг натижаси: 18-бригадада ҳар центнер пахта етиштириш учун 27 сўм 76 тиини сарфланган. Брига-да аэлоларининг ўртача ойлик иш ҳақи эса 56 сўмге тўғри келган.

2-бригадада эса 1 центнер пахта етиштириш учун 33 сўмдан зи-да маблаб сарфланган.

Умуман колхоз бўйича 1 цент-нер пахта етиштириш учун бевоси-та 29 сўм 65 тиини сарфланган. Бирок билвосита харажатлар ҳам қўрилса бир центнер пахта етиш-тириш колхоз учун 36 сўмга туш-ган. Нега шундай? Бунинг сабаби бошқарув аппарати қенгайтариб юборилганидадир, колхоз правле-нисе ва партия ташкилоти ҳар соҳада тежамокорлик учун кураш-маляпти. Шунинг учун ҳам бил-восита сарф-харажатлар 180 миң сўмдан ҳам ортиб кетган.

Ҳисобот доқладиде қорвалчилик соҳасида катта бурчилш бўлгани-ни айтилди, илгорлар номи тил-га олинди. Масалан, 1969 йилда қорвалчиликдан 40 миң сўмдан зиёд зарар қўрилган бўлса, 1970 йилда қорвалчиликнинг келтирган зарари 8 миң сўми ташкил этди.

Яна бир фактини келтириб ўтай-лик. Ҳар бир колхозчининг ўрта-ча иш ҳақи 1970 йилда 73 сўмчи ташкил этган бўлса, қорвалдорлар-нинг ўртача маоши 117 сўм бўл-ди. Албатта қорвалчиликда келе-диган зарарнинг қамийишига қор-валдорларнинг ўз меҳнати самаре-сидан моддий манфаатдорлиги ошганлиги ижобий роль ўйнаган. Шунга қарамай қорвалчилик нега норентабеллигича қолмоқда? Бу саволга ҳисобот доқладларидан жавоб толиш қийин. Шунинг учун правление мажлиси протоқолла-рини кўздан кечирамиз.

«Правление мажлиси қарор қи-ладди: молларнинг суйлигани ва ўлгани ҳақидаги айтилар тасдиқ-лансин: 1) 1970 йил 15 майда тузилган акт: 7 яшар қизил сизир қасали-ғи учун суйилди — гўшти 42 ки-лограмми.

2) 1970 йил 17 майда тузилган акт: 6 ёшли қизил сизир (№2 6295) суйилди, гўшти — 40 килограмми. 3) 2 март, Ола тана (№ 5907) 1967 йилда тузилган, гўшти 23 ки-лограмми.

Хуллас, правлениенинг 1970 йил 7 июлдаги мажлисида аша шундай айтилардан 23 таси тасдиқланган. Уларнинг орасида икки пуд гўшт қилган сизирлар-у, бир пудлик новоселар ҳиқидеги айтилар бор.

— Молларнинг ноқуд бўлгани ҳақида тузилган айтилар теширил-ганими? Катта сизир 40 килограмми гўшт қилиши мўмкинми? — деб сўраймиз тафтиш комиссияси ра-исчи Темир Абдумўминовдан.

— Тешкирганми... Бундай ра-қамларга кўзим тушмаган эди... Сизирлардан буюқ оғирлиқ плани эса бажарилмаган. Ҳар 100 шиб сизирдан 74 тадан буюқ олинган, холос. Гўшт етиштириш плани эса 65 процентда қилиб кетган. Ҳар сизирдан бор-ўғри 835 литрдан сўт соғиб олинган. Бинобарин қор-валдорлар соини уриштиш ҳисоби-га эмас, балки миң-миңглаб сўм маблағини сарфлаб, Бозордан сиз-ғир сотиб олиш ҳисобига 805 бошга етказилган.

Йиллик ҳисобот йиғилишидан мақсад бир йиллик қилганин иш-ларга яқун ясагани эмас. Йўл қўйилган қамчиликлар шу йил-ликда очиб ташланади, ишлаб чиқариш резервлари аниқланади, ҳўжалики янада юксалтириб йўллар белгиланади. Ҳисоботда бундай таҳлили эшитмаган, бу масалалар балки правление маж-лисида мухокама қилинганлар, деб ўйлаб яна правление қарор-ларини варақлаймиз. Афсуски, алмашлаб экинчи жорий қилиш, қорвалчиликнинг аҳоли ва уни ри-воқлантириш масалалари правле-нисе йиғилишида ҳам мухокама қилинмаган, йўл қўйилган нуқсон-ларни тугатиш қоралари белгила-нмаган.

Колхозчиларнинг умумий йил-лиши қўнғилдагидек ўтмади, танки ва ўз-ўзини танқид қуачи-тирилмади, қамчиликлар руй-рост очиб ташланмади. Пахтачилик ва бошқа тармоқларни тарққий э-тиришга қаратилган махсус айтилар берилмади. Бундай пала-партиш-лик билан ўтказилган йиғилишдан нима фойда? Жомбой район партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари «Правда» колхозда рўй берган бу нуқсоннинг бошқа ҳўжалиларда — тақорланмишга йўл қўймаслик қораларини кў-ришлари керак.

Х. ИБРОҲИМОВ, «Совет Ўзбекистон» лутби-ри.

ОЛИЖАНОБ КАСБ ЭГАЛАРИ

(ХАТЛАРИНИ ЭКИМ)

Шифокор — соғайимиз посбо-ни, азюртинчи саломатлиги-нинг ишонқури. Дароқе, ҳар бир касбнинг ўз тағти бор. Бу тағини, Шифокорлик — шараф-ли касб, шу билан бирга энг масъуляпти нисби!

Сирдарё районида врач-лик муҳтаҳассисига меҳр қўй-иб, қарийб қирқ йилдан буюн халқ соғлиғи учун курашиб келе-диган бир реиса коммунист-врач бор, — деб эвди ўз хатида га-летхон О. Эрғалев. — Раима Сте-пановна Юдина! Бу оқолини ҳам-ма яқин танийди, уни ҳўрмат қи-лади, ҳақ деб аташди. Дастлаб бир, врачлик фаолиятини Қоразда-понистонда бошлаган Раима Сте-пановна салкам ўттиз йилдирди. Чўлуварлар сағида самарали меҳнат қилиб келди. Бу давр ичиде у усди-уғайлди. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач де-тан фахрий унвонини олинган саза-вор бўлди.

Дарҳақиқат, республикамизда уш бурчиға масъуляти ва сабақат билан қараб, бирдан, ҳақон хизмат қилаётган қабил күшчи шифокорлар қўлаб топилди. Кўнчилиги икки А. Абдуллоев ре-дакцияга юзлаган махсусида эвди: «Билгани» замонамида олиқалооб, инсонларни қилиш-лар неқад кўп. Шунлардан бири шифокор Эрғалев Қўнғилотган ўзмининг қалб сўзларинин «Со-вет Ўзбекистон» газетаси орна-ли билдиришчима. Менинғ ун-фарқандим бор. Рафиқан билан яқуда тоғли умр неқарандим. Кўн-ларнинг бирда турмуш ўртоғи-га қўстандан қаттиқ бегоб бўлиб қол-ди. Узи дароқе йўқоқдан 2-юқун-лик касаллиқдан шифохонасиға келтирдик. Врач беморнинг аҳо-лини қўздан кечириб, яқини оғир шамоллаганини аниқлади ва энг дардин даволайдиган шифохона-га ўтказилди. Етти ой деганда, рафиқан бутунлай соғайиб, бағри-милга қайтди. Хонадонимиз пурга тўлди.

Ўз касбини эъзозлаб, одамлар-га қувонч улашадиган ҳам ортда бахт борми? Навоийлик Х. Шодиё, тошкентлик Н. Мақдумов, ҳаё-раслик Н. Эгамбердиев, фарғона-лик А. Назаров, Т. Рўстамов, А. Қодиров, павлодарлик М. Ша-ҳидинлов ва бошқа қўлаб газет-чиларнинг махсусидаги аниқин шифокорларининг бемияннат хизматини мадҳ этишга бағиш-ландим.

Гаетехон М. Озтамураев. «Ажап

ЯНА 800 МУТАХАССИС

Тошкент қишлоқ ҳўжалик инсти-туту ректорати, партия ташки-лоты ва ўқитувачи-профессорлар коллективни, ўқув-тарбиявий иш-ларини янада яқшилатмоқда. Ҳо-зир институтда яқин миңг сақиз юздан ортқ студент сиртдан тахсил кўрмоқда. Булар қишлоқ ҳўжалиги фани асосларини ҳам назарий, ҳам амалий жиҳатдан чуқур ўрганмоқдалар. Институт ректорати Ўзбекистон ССР Фан-лар академиясининг илмий-тақши-риш институтари, СоюзНИИ эв-турли вазират қорхоналарига азе-курсия уюштирмоқда.

— Сиртдан ўқитган студент-ларни, дейди декан Исмаил Холматов, — ҳар томонлама етук ва баркамол кишилар қилиб тар-биялашга муҳим ўқув-методи-ка тағдиларни амалга оширмоқ-дамиз. Шу жумладан, диплом ва курс ишларининг сифатини янада яқшиллаш мақсадида методик кур-сетмаларнинг янги системасини қўриб чиқдик ва амалга ошир-дик.

Ҳозир институтда сиртдан ўқи-гилар учун қишқи имтиҳон сессияси қизғин давом этмоқда. Уларнинг имтиҳонларга пурга тай-

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ

ТЕХНИКА ТЎЛА ТАЙЁРЛАНДИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИКА БОШЛАГАН. 19 февраль 1971 йил, жума № 42 (14.812). Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXIV СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

Эришган ҳамма муваффақиятларимиз — ишчилар синфи, колхозчи-деҳқонлар, халқ зиёлилари, барча иттифоқдош республикалар меҳнаткашлари фидоқорона меҳнатининг натижасидир. Ана шу муваффақиятларга эришишда Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг раҳбарлик ва раҳнамолик роли, унинг олиб борган изчил ленинча сиёсати янги куч билан намоён бўлди.

(КПСС XXIV СЪЕЗДИ ДИРЕКТИВАЛАРИ ЛОЙИХАСИДАН.)

ЖАНГОВАР ВАЗИФА

Ленинча партия Марказий Комитетининг бутун халққа, бутун партия диққат-эътиборига, муҳокамасига тақдим этган янги беш йиллик Директивалари лойиҳаси ижтимоий ҳаётимизда улкан воқеа бўлиб миллионларнинг бунёдкорлик ишларига янги илҳомлар бахш этмоқда, уларнинг гайрат-шижоатларини қийинчиликларга қўриқиб турдиришда. Директивалар эълон қилинган дастлабки кунлардан совет кишиларида шу қадар зўр сийсий активлик вужудга келдики, бу уларнинг ўз севили Ватанлари иқтисодий, социал ва маданий тараққиётининг янада юксак, буюк ўзгаришлари билан чуқур фахрланиш ҳислари ниҳоятда ўсганлигини яқин намён этмоқда. Дарҳақиқат, социалистик экономиканинг бутун йўналиш жараёнларини, фан-техника тараққиётининг ўсиш суръатларини чуқур анализ этиш ва унинг бундан кейинги ривожланиш талабларини илмий, амалий жиҳатдан ҳар тарафлама пухта ўрганиш асосида ишлаб чиқилган бу улғу ҳужжат мамлакатимиз халқ ҳўжалигининг яна юксак суръатлар билан ривожланишини, меҳнаткашлар турмуш фаровонлигини тўхтовсиз ўстира боришни таъминлайди, коммунизм моддий-техника базасини кўриш суръатларини тезлатади, мамлакатимиз мудофаа нуқратини янада мустаҳкамлашда муҳим босқич бўлади. Худди мана шу фикрлар, мулоҳазалар матбуот сахфаларида эълон қилинаркан, меҳнаткашларнинг кўндан-кўп хатларида, радиозўшатиришларда, «зағори эркан» кўрсатувларида, жойларда ўтаётган йилги иш ва суҳбатларда ўз ёрнин аксини топмоқда. Ишчилар, колхозчи, лар ва зиёлилар ўз фикрларини, истак-орзуларини, қалб даъватларини чуқур юмқиш билан изҳор этаётган эканлар, бу социалистик демократиямизнинг изчил ва халқчиллигидан, партияимизнинг ҳамма халқ фирмига, донишмандлигига, айл ва завоатига, коллектив таърибасига таяниб иш кўришидан далолат берди.

СССР халқ ҳўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилги беш йиллик реаласида КПСС XXIV съездининг Директивалари лойиҳаси умумхалқ эътиборига тақдим этилган ҳозирги пайтда бу улғу сийсий-иқтисодий прогресс ҳужжати ҳамма жойда зўр ушорилдики, ниҳоятда ишчанлик вазиётида муҳокама қилиш энг шарафли, энг масъулиятли вазифадир. Бу ҳужжат меҳнаткашларнинг йилги ишларида, бошланғич партия ташкилотларининг очқи йилги ишларида, шаҳар ва район партия ташкилотларида, област партия комитетларининг пленумларида ва ниҳоят Ўзбекистон Компартиясининг навбатдаги съездида муҳокама қилинади. Демак, Директивалар шу қадар кенг қўллашга ўрганиладики, уни ўрганишда ҳар бир ишчи, ҳар бир колхозчи ва зиёли, ҳар бир коммунист, комсомол ва касоба соҳаси аъзоси актив иштирок этиши, ўз фир ва мулоҳазаларини кенг равишда баён қилиши керак. Бунинг учун ҳамма кўлайлиқ ва шартноларни яратиб бериш, ҳар бир йилги ишчанлик ва юксак савидада ўтишига эришиш—партия ташкилотларидан катта ташкилотчилик ишлари олиб боришни талаб этади.

Ҳозирги кунда бутун партия ташкилотлари, идеология фронтимизнинг ҳамма соҳалари — газета ва журналлар, радио редакциялари ва телевидение ҳодимлари, барча пропагандачилар ва лекторлар, агитаторлар, сийсий ташкилотчилар, сийсий ахборотчилар, фан ва маданий вақиллар, ёзувчилар, санъаткорлар ва бошқа идеология соҳаси ҳодимларининг диққат эътиборлари янги беш йиллик реаласи Директиваларини кенг пропаганда қилишда, унда белгилаган улғувор вазифаларининг моҳитини ҳар бир меҳнатшан онгига, ҳаётига чуқур сингдиришдан ва шу тариқа омманинг иқодий активлигини ўстиришдан иборат.

Бу соҳада партия ташкилотлари амалий, конкрет тадбирларни амалга оширмоқдалар. Тошкент шаҳар партия комитетининг кўни неча бўлиб ўтган пленуми саниқини беш йиллик реаласининг бажарилиш аюқларини пропаганда қилиш ва СССР халқ ҳўжалигини ривожлантиришнинг 1971 — 1975 йилги беш йиллик реаласида КПСС XXIV съезди Директивалари лойиҳасини тушунириш соҳасида шаҳар партия ташкилотларининг вазифалари ҳақидаги масалани муҳокама қилиш ва уни яқинлик билан маъқуллади. Пленум Директивалар лойиҳасини кенг меҳнаткашлар оммаси ўртасида пропаганда қилишнинг аниқ йўлларини белгилади. Республикаимизнинг ҳамма шаҳар ва район партия ташкилотлари ҳам худди шундай тадбирий чораларни кўламоқдалар.

Янги беш йилликнинг улғувор программасида саноат, қишлоқ ҳўжалиги, транспорт-алоқа, капитал курилиш, моддий турмуш даражасини ошириш, ишлаб чиқариш кучларини жолаштириш ва Иттифоқдош республикалар ҳўжалигини ривожлантириш, бошқариш ва планлаштиришнинг тақомиллаштириш ҳамда ташқи иқтисодий масалалар билан боғлиқ бўлган ҳамма вазифалар мукамал ва ёрқин ёритиб берилган. Унда жоноқан Ўзбекистонимизнинг янги беш йилликдаги истиқбол ва тўлалигига аксини топган.

Директиваларда кўрсатилганидек, республикамизда огир саноат ва саноатнинг бошқа соҳалари, айниқса электр энергетика, рағли металургия, химия ва газ саноати янада гурираб ривож топади, олтин, минерал ўғитлар, шойи газламалар, трикотаж буюмлар, озиқ-овиқ маҳсулотлари ишлаб чиқариш ва тайёрлаш янада кўпайи озиқ-овиқ этиштириш 1975 йилга бориб 4 миллион 900 минг тоннада. Пахта Сурхон-Шероб водийсида ва Қорақалпоғистон АССРда та етади. Сурхон-Шероб водийсида ва Қорақалпоғистон АССРда та етади. Сурхон-Шероб водийсида ва Қорақалпоғистон АССРда та етади.

КПСС XXIV съезди Директиваларининг лойиҳаси меҳнаткашларни янгидан-янги зафарларга руҳлантириб юборди. Съезд олди меҳнат ваҳтасида туриб ишлаётганлар сафи Тошкентдаги пиллакашиқ фабрика, сида ҳам тобора кенгайиб бормоқда. Ҳафиза Юсупова съезд олди мусобақасининг энг пешнадамларидан. У маҳсулот сифатига ҳам алоҳида эътибор бермоқда.

МУКОФОТ-ЛАР МУБОРАКИ

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони
СССР ТАЙЁРЛАШ МИНИСТРЛИГИ КОРХОНАЛАРИ ВА ТАШКИЛОТЛАРИНИ СССР ОРДЕНЛАРИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА
СССР Олий Совети Президиуми мукофотлашга қарор қилади:
МЕХНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН
Тошкентдаги 2-ун комбинатини — маҳсулот ишлаб чиқариш юзасидан беш йиллик реаласи бажаришда ва янги илғор технологияни ишлаб чиқаришга жорий этишда эришган муваффақиятлари учун.

СССР Олий Совети Президиумининг Ранси
Н. ПОДГОРНИЯ,
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.
Москва, Кремль.

СССР Олий Совети Президиумининг Ранси
Н. ПОДГОРНИЯ,
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.
Москва, Кремль.

КПСС XXIV съезди Директиваларининг лойиҳаси меҳнаткашларни янгидан-янги зафарларга руҳлантириб юборди. Съезд олди меҳнат ваҳтасида туриб ишлаётганлар сафи Тошкентдаги пиллакашиқ фабрика, сида ҳам тобора кенгайиб бормоқда. Ҳафиза Юсупова съезд олди мусобақасининг энг пешнадамларидан. У маҳсулот сифатига ҳам алоҳида эътибор бермоқда.

И. Глауберзон фотоси.

Директивалар лойиҳаси муҳокамада

ТАКЛИФЛАРИМИЗ

Партия XXIV съезди Директиваларининг лойиҳаси — социалистик қишлоқ ҳўжалигининг комплекс тараққиёт этиштиришнинг жанговар программасидир. Лойиҳада кўзда тутилган тадбирлар халқимизнинг туб манфаатларини инодалайди, коллектив ҳўжалиқнинг экономикасини мустаҳкамлашда катта роль ўйнайди, коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиб ва мустаҳкамлашда янги босқич бўлади. Шунинг учун ҳам совет кишилари беш йиллик реаласи лойиҳасини зўр қизиқиш билан муҳокама қилиш, чин юракдан маъқулламоқдалар.

Биз ҳам лойиҳани қўт билан ўқиб чиқдик. Ўтган беш йилликда областимиз бўйича халқ ҳўжалигини тараққиёт этиштириш соҳасида эришилган муваффақиятларни таҳлил қилиб кўрдик. Шундан сўнг янги беш йилликда амалга оширилиши лозим бўлган вазифалар ҳақида фикр юритдик. Хулоса шу бўлдики, янги беш йиллик учун белгилаган тадбирлар реал бўлиб, уни тўла амалга ошириш мумкин. Бунинг олиштирма рақамлар миқолида кўрсатиб ўтмоқчимиз, ўз тақлиф-мулоҳазаларимизни айтамоқчимиз.

Лойиҳада 1966 — 1970 йилларда халқ ҳўжалиги бундан олдинги беш йилликдагига нисбатан юксак суръатлар билан ривожлантирилгани ва анча самарали янқилангани айтилган. Бу фикрга тўла қўшилиамиз. Масалан, бизнинг областимизда кўп табиий қийинчиликлар юз беришига қарамай, ўтган беш йилликда қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари этиштириш анча кўпайди. Натияжада янги даромад ошди. 1970 йилдаги област колхозлари 259 миллион 610 минг сўм даромад олдилар. Бу, 1969 йилдагига нисбатан 73 миллион 288 минг сўм кўп. Пахтачилик колхозлар экономикасининг асосини ташкил этади. Колхозларимиз 1969 йилда пахтадан олган даромад 146 миллион 210 минг сўм эди. Орадан бир йил ўтган ҳам рақам 207 миллион 908 минг сўмга эди.

Демак янги даромад, бўлинмас фондидаги маблағ ҳам анча кўпайди. Ленин жамоат фондларига маблағ ажратишда айрим қанчиликларга йўл қўйилган. 1970 йилда областимиз бўйича колхозчиларга берилган иш ҳақи фонд 29 миллион 712 минг сўм кўпайиб, 140 миллион сўмга етди. Бундай яхши кўрсаткичга биринчи марта эришилди. Бўлинмас фонда ажратилган маблағ 3 марта, аванс ва оборот фондларига ажратилган маблағ 5 марта кўпайди. Бизнинг фикримизча, бўлинмас фонда ажратилган маблағни кўпайтириш лозим. Натияжада қўлаб техника восталари харид қилинади, курилиш-ободончилик ишлари бажарилади. Беш йиллик реаласида ҳўжалиқнинг даромадининг неча проценти бўлинмас фонда ажратилиши лозимлиги кўрсатилса яхши бўлур эди.

Колхозчиларга берилган ҳақ ҳам ортиб бораётир. Масалан, 1969 йилда бир иш кунининг қиймати 3 сўм 10 тийин эди. 1970 йилда 3 сўм 83 тийинга етди. Буз район колхозларида бир иш кунининг қиймати 5 сўм 36 тийини, Ленин районида 4 сўм 15 тийини ташкил этади. Москва ва Балиқчи районлари ҳам яхши кўрсаткичларга эришди. Партия анжумани муҳокамасига тақдим этиладиган ҳужжатда аҳоли турмуш даражасини бундан кейин ҳам яхшилаб бориш вазифаси қўйилган. Биз уни тўла маъқуллаймиз. Колхозчиларга берилган ҳақнинг ортининг — турмуш фаровонлигини яхшилашнинг муҳим шартидир.

Қишлоқ ҳўжалик маҳсулотларини тайёрлашнинг қатъий планларини белгилаб бериш ва шу маҳсулотларни давлатга пландан ташқари сотган ҳўжалиқларга оширилган нарҳлар билан ҳақ тўлаб, шу тариқа қишлоқнинг рағбатлантириш принципи сақлаб қолинади, дейилади лойиҳада. Бу колхозчи деҳқонлар ҳақида қилинаётган гамҳўрликнинг янги намунасидир. Областидаги колхозлар пахта харид нархини ошириш ҳисобига 1969 йилда 15 миллион 383 минг сўм, 1970 йилда эса 21 миллион 450 минг сўм қўшимча даромад олдилар. Чорва маҳсулотлари харид нархини оширишдан келган қўшимча даромад бу ҳисобга кирмайди. Ленин районидаги «Правда Востока», Хўжаобод районидаги «Ленинград», Димитров номи, Марҳамат районидаги «Комсомол 50 йилгига» колхозлари давлатга сўйрилган ҳақда пландан ташқари кўп миқдорда чорва маҳсулотлари сотиб, кўп пул олдилар. Областида ҳамма ҳўжалиқларни илғорлар даражасига кўтариш чоралари қуриляпти.

Биз област бўйича ва районларда ҳар ойда колхоз ишларини ташкил қилиш, экономика кўнлари ўтказилиши. Унда колхоз намунали Уставини ҳаётга тўла жорий этиш, экономикани мустаҳкамлаш, ҳўжалиқлар молиявий аҳолини яхшилаш каби масалалар муҳокама қилинапти, илғор колхозларнинг ҳисоб ишларини юритиш, планлаштиришнинг ташкил қилиш, иш кўнига ҳақ белгилаш тартиби, меҳнат унумдорлигини оширишга қаратилган тақриблари оммалаштириляпти. Энг муҳими — даладарда этиштирилган маҳсулотларни ўз вақтида даромад дафтарига киритишга алоҳида эътибор берилияпти. Бу ҳам лойиҳа талабларига тўла жавоб беради.

1971 йил январь ойида Андижон районидаги Навоий номи колхоз аъзоларининг йиллик ҳисоботи бағишланган умумий йиллик ўтказилди. Унда 34 илгир сўзга чиқиб, ютуқ-камчиликларни рўй-рў кўрсатди. Колхоз 1970 йилда пахта тайёрлаш реаласини бажарди, ҳосилдорлигини 30 центнерга кўтариб, пландан ташқари 541 тонна пахта сотди. Бошқа кўрсаткичлар ҳам чакки эмас.

Ленин колхозчилар пахта ҳосилдорлигини кўтариш, янги даромадини ошириш учун катта резервлар борлигини, улардан қўнқарли фойдаланилмаётганини танқид қилдилар. Пахта майдонини илғор борича кенгайтириш, ҳосилдорлигини камида 35 центнерга кўтариш масаласини қўйдилар. Ҳар бир ҳўжалиқдаги аҳвол синчиқлаб ўрганиб чиқилса, ана шундай имкониятлар борлиги маълум бўлади. Уларни тўла ҳаракатга келтириш керак. Лойиҳада шундай дейилган.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советидан
КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советидан
КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советидан
КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советидан

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советидан